

חליבה סילונית * בקליפורניה

קליפורניה מפורסמת בבוקריה המתקדמים. הם — ראשונים לשיפורים וקדמה בענף ייצור החלב ועומדים בראש עם התנובות הממוצות שלפרותיהם. גם מספר הפרות שבבוקורת הוא הגבוה ביותר, בהשוואה למדינות אחרות שבארצות-הברית.

בשלוש השנים האחרונות התאזרח שכלול נוסף בענף משק החלב ואף מתפשט במהירות רבה, וזהו — המעבר לחליבה סילונית ואגירת החלב בקווי (בבריכות ולא בקנקנים) ; שני התיקונים האלה משלימים זה את זה באופן מצויין. בדו"ח שנתפרסם לפני זמן-מה נאמר שהחצי ממספר כל בריכות האגירה שבארצות הברית הותקן והופעל בקליפורניה. המנהג החדש הזה מתפשט והולך וישנם כבר משוררים וסוכנים לחלוקת החלב שאינם מסכימים עוד לקבל את החלב מהמשקים בקנקנים.

עם התפתחות שיטת החליבה הסילונית הופיעו בעיות חדשות. לפני שנתיים—שלוש הובעה המשאלה שיערך סקר בקליפורניה הדרומית (בעיקר באזור לוסיאנג'ילוס) בכל הנוגע ליעילותן של שיטות החליבה השונות. המחקר הזה בוצע ע"י שירות ההדרכה החקלאית בהשתתפותם של עובדי מחלבות אחדות ; הסקר הקיף 116 משקי-חלב. כקנה-מידה ליעור לות שימש אורך הזמן לייצור 1000 פאונד חלב (או 100 פאונד שומן).

ההפרש הגדול ביותר במספר השעות שנדרש ליחידת ייצור נתגלה בקרב שני משקים, דומים אחד לשני בכל, שחלבו את פרוריהם ברפת רגילה במכונת חליבה מטלטלת. היעילות בעבודה התבטאה ב-3.1 שעות ל-1000 פאונד חלב במשק האחד לעומת 13.1 שעות ל-1000 פאונד במשק השני. המפתיע ביותר בעובדה זו ששני המשקים הנ"ל נהגו

* חליבה סילונית — pipeline milking
(הצעת המערכת)

לפי שיטה אחת בחליבה, לא היה כל הבדל בהרכב הגזעי של העדרים, וההבדל בגודל העדרים היה בלתי ניכר כמעט.

עורכי הסקר הופתעו עוד על ידי עצם קיומם של עדרים שנחלבו עד היום בידיים ; נתגלו ארבעה עדרים כאלה בעלי היקף גדול למדי. מעניין לציין שבמשקים אלה היתה רמת הייצור הממוצעת נמוכה מהממוצע שבשאר המשקים הטיפוסיים שנכללו בסקר זה.

אחד הגורמים החשובים שהצריך את הסקר היה — גידולה המהיר של שיטת החליבה הסילונית ברפתות רגילות ובביתני-חליבה מיוחדים. כשהוחל בעבודת הסקר נמצאו רק 15 משקים שהחליבה הסילונית היתה נהוגה בהם. התנובה היומית הממוצעת לפרה במשקים אלה נעה סביב 16.3 ק"ג חלב לעומת התנובה הממוצעת של 17.2 ק"ג בכל שאר המשקים שהמשיכו לחלוב במכונה מטלטלת. ואשר לכמות העבודה לכל יחידת-ייצור של 1000 פאונד נתבלט מיד שהיה יתרון רב לשיטת החליבה הסילונית בבנין הרגיל כברפת חליבה מיוחדת ; בה בשעה שמכונת החליבה המטלטלת הצריכה 5.1 שעות לכל 1000 פאונד הרי בחליבה סילונית די היה ב-4 שעות לייצור הכמות הנ"ל.

במספר משקים שחלבו לפי השיטה החדשה הושגה יעילות רבה יותר מזו שצוינה לעיל, כממוצעת לכל המשקים שנסקרו.

אולם הנהגת שיטת החליבה הסילונית נתלוותה גם בפגם מסוים ; מספר ניכר של משקים מסוג זה הפסיקו לקיים את בקורת התנובה ונימקו זאת בהפרעה ואי-השקט הנגרמים לפרות כשמשנים את שיטת החליבה המקובלת ביום הבקורת. הם טוענים שהמעבר מחליבה סילונית לחליבה במכונה המטלטלת (לצרכי הביקורת האינדיוידואלית) מרגיז את הפרות, ואין, איפוא, לסמוך על תוצאות

התנודה לפי הנתונים האלה היתה, איפוא, כמעט אפסית והגנו למדים מסקר זה שהתנודה הממוצעת המכסימלית (13.9) הושגה גם ביום הבקורת, כשהפרות נחלבו במכונה מטל-טלת; ויוצא מזה שאין כל יסוד לחששות שהובעו ע"י בעלי משקים שונים שהשינוי בשיטת החליבה ביום הבקורת עלול לגרום ל"זעזועים" בתנובה הנורמלית.

ניתן, איפוא, להניח שהסיבה העיקרית להפסקת הבקורת היא תוספת העבודה ואי-נוחיות מסויימת בביצוע עבודת החליבה. אין, אמנם להתעלם לגמרי מהעובדה שבכל עדר יש מספר פרות שמופרעות במידת-מה ע"י המעבר משיטת חליבה קבועה לשיטה אחרת, אולם אחד הבוקרים שהשתתף בכינוסים, בהם הוארה והוסברה כל הבעיה הזו, העיר שהוא מתגבר על נקלה על התקלה הזו ע"י אמצעי פשוט למדי: הוא מחזיק בביתן החליבה בקביעות דלי מהמכונה המטלטלת ונזהג לקשר קש בו קימעה כדי לשהפרות. לא תיגמלנה מרעש זה.

דברים אלה הובאו לידיעת הבוקרים כדי להניעם להמשכת בקורת התנובה; ואם אפילו לא ישובו לשקל את החלב ביום הבקורת ויסר תפקו בקביעת כמותו ע"י מדידה הרי זה בכל אופן יגלה לעיני בעל העדר את מעמדה של כל פרה בהנבה, דבר שאין להשיגו בשום פנים כשמתמידים בחליבה סילונית ומוותרים לחלוטין על בקורת התנובה האינדיווידואלית. ובתקופה האחרונה, כשמחירי החלב הם בירי-דה, הרי מצווה כל בוקר לפקוח עין חדה על מהלך ההנבה של בהמותיו.

ג. א. גורדון וק. ל. פליסמיר

בקורת שהושגו בתנאים בלתי רגילים אלה. אחדים מבעלי משקים אלה אף טענו שהחליבה במכונת חליבה מטלטלת מוסיפה עבודה, ואין הם רוצים לוותר על הקימוץ בעבודה, ולו אפילו לימי הבקורת בלבד. צויין על ידי בעלי משקים אחדים שהמבכירות הן רגישות ביותר לשינוי בשיטת החליבה שחל ביום הבקורת.

העובדה הזו של הפסקת הבקורת האינדיווידואלית גרמה למבוכה מסויימת ולכן הוחלט לבדוק את הפרשה באופן יסודי ולא לסמוך על דברי בעלי המשקים בלבד. נערך סקר נוסף על 38 עדרים שכללו 5,552 פרות אשר נחלבו בשיטת החליבה הסילונית. מטרת המחקר היתה לקבוע את התנובה היומית לכל פרה בארבעת הימים שלפני יום הבקורת, כן — ביום הבקורת ובארבעת הימים שלאחר הבקורת. הנתונים האלה רוכזו ועובדו על יסוד משלוחי החלב למחלבות מכל המשקים הנ"ל במשך 9 ימים; פירוש הדבר, שלא קוימו למטרת המחקר היתה בדיקות ושקילות אינדיווידואליות במשקים עצמם. תוצאות הסקר הנה ניתנות להלן.

התנודות בתנובות — בחליבה סילונית

ביום הרביעי	שקודם לבקורת	— 13.7 ק"ג
ביום השלישי	" "	— 13.9 "
ביום השני	" "	— 13.8 "
ביום הראשון	" "	— 13.8 "
ביום הבקורת	" "	— 13.9 "
ביום הראשון שלאחר הבקורת	" "	— 13.8 "
ביום השני	" "	— 13.9 "
ביום השלישי	" "	— 13.8 "
ביום הרביעי	" "	— 13.8 "